

**MAICA DOMNULUI – MARIA –
VLAHERNA – CARPATINA, LA PUTNA
Gheorghe Constantin Nistoroiu**

*„Neputincios e graiul meu, Preabună,
Să tălmăcească multa Ta putere.
Ci-n vorba mea Tu fă să curgă miere,
Și stih de foc să-mi lunece pe strună.”
(Maica Teodosia, Slavă Preasfintei Fecioare)
„Ce mă îngrijorează în privința
viitorului acestei
țări este lipsa de caracter a tuturor
politicienilor.”
(Mihail Eminescu)*

De pe veșmântul de stele roșii-galbene-albastre al lui Dumnezeu, picură stropii sonori ai lui Buga al Marelui Domn Ștefan. Pe aleile ordonate, sclipitoare, încântătoare ochiului și inimii și pe iarba verde din curtea Mănăstirii se așează DACIA Mare în Iie de sărbătoare!

Mă înfior de bucurie și lacrimiez în cânt și-n cuget parcă cuprins în brațe de MAICA Domnului, când îi văd PATRIA – GRĂDINA DORULUI EI, vibrând de românism, vibrând de dreaptă credință, vibrând de dor, vibrând de cuget, vibrând de cântare liturgică!

În GRĂDINA MAICII DOMNULUI, în Cerdacul Marelui ȘTEFAN de la PUTNA, sub îmbrățișarea Luceafărului EMIN, pași mici, pași mari, pași mărunți, pași grei apăsați, pași parfumați împrăstie pulberea de stele din ochii albaștri, verzi, negri, căprui peste mărgelile de rouă, peste fluturii și licuricii de pe Iile regale, urmașii mândri ai aristocraților traco-geto-daci!

Mamele, femeile, fecioarele, copii, elevii, studenții, tinerii și bătrânii în proporție covârșitoare, strălucesc ca niște serafimi pământești, toți fii ai Maicii Domnului, toți fii ai împăratului Burebista cel Mare, ai Marilor regi și voievozi Decebal, Mircea, Ștefan, Vlad Țepeș, Radu de la Afumați, Mihai Viteazul ori Matei Basarab.

Toți acești Fii și Fiice ale DACIEI Mari, ai MAICII Domnului, ai Marelui ȘTEFAN, ai Sfântului Ierarh IACOV Putneanul și ai

urmașilor acestuia între care ctitorul de Școală-Academie ortodoxă, de cugetare și simțire românească Arhimandritul MELCHISEDEC Velnic, erau îmbrăcați în HRISTOS, purtau hlamida MAICII Domnului înveșmântată în SOARELE Ei-Hristos, călcău pe țărâna de stele, pe pulberea de smarald a ierbii Miresei-Putna, zămislind dăinuirea pururea a Neamului geto-daco-român al Crăiesei MARIA-VLAHERNA-CARPATINA.

În fața Ei, în fața Mântuitorului, în fața lor a tuturor acelor pui și șoimi de daci, legiunile verzi ale Brazilor, frunțile semețe ale Carpaților și iarba de brocart se înclinău ceremonios!

Clopotele PUTNEI aduc ceva și din BALADA lui CIPRIAN Porumbescu care a încântat lumea, din RAPSODIA electrizantă a lui GEORGE Enescu, din buciumele răzeșilor, din tulnicele moților amintind de suspinele lui Horea, Cloșca, Crișan, Iancu ori lacrimile Voievodului GELU.

Clopotul Buga -1971-Mănăstirea Putna - colgeii LM:
M. Blideran, C. Moșincat, O. Ungreanu, T. Drăgan

În brațele de uriaș ale Cetății – Mănăstire voievodală PUTNA, în armonia vibrației MAICII Domnului, a Marelui ȘTEFAN și a Luceafărului EMIN, par a se îmbrățișa toate provinciile-țări ale DACIEI Mari: BASARABIA, BUCOVINA, MOLDOVA, DOBROGEA, MUNTENIA, OLTENIA, BANATUL, CRIȘANA, ARDEALUL, OAȘUL, MARAMUREȘUL, cu toți voievozii lor de aur.

Bat CLOPOTELE la PUTNA...

Bat Clopotele la Putna... și odată cu ele și inima MAICII Domnului, iar lângă inima Ei, cea a lui Ștefan cel Mare, cele ale Brâncovenilor martiri, cea a Doamnei Maria Brâncoveanu, a sfântului ierarh Iacob Putneanu, a Luceafărului Emin și-a multora...

Seara, Cosânzeana Lună aprinde Crucea Soarelui ei – Hristos de pe Caraimanul Putnei întru luminarea pelerinilor veniți să o preamărească pe Fecioara Maria – Maica Domnului nostru.

Ecoul inimii Maicii Domnului și a celor sacre voievodale vibrează și în inimile miilor de pelerini veniți la chemarea marelui păstor de astăzi al Mănăstirii Putna – Arhimandritul Melchisedec Velnic – Marele Spătar al spiritualității ortodoxe vlaho-moldave.

Cad lacrimi de bucurie și suie surâsuri la Cerul înstelat!

Cad petale de trandafiri și suie dorinți în Amvonul străbunilor!

Cad sclipiri de stea din veșmântul Maicii Domnului, peste irișii fecioarelor dace!

Cade rouă de har din binecuvântarea Domnului Hristos, peste sufletele micilor serafimi!

Cad miresme de neomartiri, de neosfinți, de neocuvioși, de neomărturisitori contemporani, peste unduirile angelice de glasuri psaltice ale mulțimii de clerici monahi!

Corolele de trandafiri albi, roz, galbeni, roșu-aprins se aprind și își flutură petalele suave printre cântările psaltice și printre trăsăturile de curcubeu ale lielor, alțișelor, fotelor,

bundișelor răzeșilor adolescenți, tineri ori bătrâni, de toate vârstele purității.

Cad ecouri vibrante geto-daco-române ce suie întru stiharul azurului străbunilor!

Cad chicotele de aur ale copiilor – muguri de Dumnezeu, mărgăritare de preț în straiile lor populare, princiare, regale!

Cad zâmbetele sacrelor mame – înțelepciunea poporului peste odraslele lor binecuvântate!

Cad mulțumiri serafice, binecuvântate și suie rugăminți fierbinți, dogoritoare de foc către Crăiasa Maria-Vlaherna-Carpatina, Milosârda Maică a Cerului și pământului!

Merișorii cu tipsiile lor mari și verzi îmbie creștinii spre degustarea merelor în vreme ce brăduții argintii veghează ca niște candelabre vii Cerul Putnei, Cerul Moldovei, Cerul dacoromânilor Împăratului Hristos și al Maicii Sale – milosârda Fecioară Maria!

Cad binecuvântările clericilor în straie de nea argintie, presărate cu cruci de aur veghetoare sub bagheta ocrotitoare a permanentului spiritual, părintele stareț Melchisedec Velnic!

Cad gânduri mironosițe peste dorințele fecioarelor frumoase ca trandafirii îmbujorați!

Cad lacrimi duioase de stele celeste peste susurul etern al izvoarelor noastre carpatine!

Mireasma sfântă a ctitorilor Ștefan cel Mare, Iacob Putneanu, a martirilor Brâncoveni, brodată cu lacrimile de sânge ale Doamnei Maria Brâncoveanu suie liturgic la ceruri!

Măreața și primitoarea Cetate-Mănăstire PUTNA a îmbrățișat de ziua Crăiesei Cerului și a Pământului Maria-Vlaherna-Carpatina, la 15 August 2024, mii de pelerini împodobiți în costumele princiare-naționale care au adus prinos de har, de rugă, de mulțumire, de frumusețe!

Toate acestea par să încununeze dorința dacică a Profetului-Luceafăr MIHAIL EMINESCU: „Ce-ți doresc eu ție, Dulce Românie,/ Țara mea de glorie, țara mea de dor?/ Brațele nervoase, arma de tărie,/ La trecutu-ți mare, mare viitor!/
Fiarbă vinu-n cupe, spumege pocalul,/ Dacă fiii-ți mândri asta le nutresc;/

Căci rămâne stânca, deși moare valul,/ Dulce Românie, asta ți-o doresc!”

Prin Doamna Maria Oltea, prin martirii Brâncovei, prin jertefele milenare ale Fiilor Daciei Mari au fost prezenți Marii Profeți și regalii martiri ai neamului, Zamolxe, Deceneu, împăratul Burebista cel Mare, măritul rege Decebal, cnezii Gelu, Ioan, Menumorut și marii Voievozi...

Bat Clopotele la Putna! Bat Clopotele Învierii Maicii Domnului! Bat Clopotele Învierii Marelui Ștefan! Bat Clopotele Învierii Sf. Iacob Putneanul! Bat Clopotele Învierii Sf. Voievozi – Martiri Brâncoveni! Bat Clopotele Învierii lui Eminescu! Bat Clopotele Învierii României Tainice!

ISTORIC

A îngăduit Bunul Dumnezeu întru ARMONIA și desăvârșirea creației Sale ca dănuirea oamenilor, a lucrurilor, a înfăptuirilor lor mărețe care sunt în comuniune cu Atotcreatorul să aibă ca temelie TRECUTUL, ca edificiu PREZENTUL și catapeteasmă VIITORUL!

Așa s-a întâmplat și cu Mănăstirea PUTNA. Ea a fost ridicată de cel mai puternic Voievod creștin al neamului ortodox, de cel mai important apărător al Europei creștine în vremea sa ȘTEFAN cel MARE pe o vatră veche sihăstrească plină de mireasma serafică a sfințelor moaște a celor cinci pustnici care au pus cunună cerească acelui loc sacru.

După cucerirea cetății Chilia, marele Ștefan a început ctitoria Mănăstiri sale de suflet Putna la 10 Iulie 1466 și a văzut-o sfințită după înfrângerea tătarilor la Lipnic, în 3 Septembrie 1469, ca semn de mulțumire adusă Crăiesei Cerului, fiind cinstită cu hramul *Adormirea-Învierea Maicii Domnului*, de către mitropolitul Teoctist, episcopul Tarasie și toți egumenii mănăstirilor moldave în număr total de 64 de slujitori. (*Letopisețul de la Putna II*)

Rând pe rând voievozii Moldovei și ierarhii ei de seamă s-au îngrijit de reconstrucția și

înflorirea mănăstirii, astfel că Mitropolitul Iacob va deveni al doilea ctitor al sfântului lăcaș. Faptul că mitropolitul Iacob a fost un vas ales al Maicii Domnului a făcut ca, prin purtarea de grijă a milosârdei MAME cerești, să se salveze de la filoxera imperiului austriac închiderea mănăstirilor Putna, Sucevița și Dragomirna.

Jertfa a peste 800.000 de români ostași, a altor sute de mii de răniți, călăuziți de marii lor Comandanți în prima conflagrație mondială, plus ofranda suferinței milioaneilor de valahi, sub binecuvântarea harului divin, a aprins focul Marii Uniri de la 1918, care a pus temelia României viitoare, când Putna și alte mănăstiri au revenit la Sânul DACIEI - Patria Mamă.

După ce au venit „*muscalii de-a călare*”, când sovieticii au ocupat samavolnic în 1944 nordul Bucovinei de la Putna în sus, Mănăstirea Putna a rămas României ciopârțite.

La rugămintea inimosului ierarh Iacob Putneanul, voievodul Constantin Racoviță a ridicat în anul 1775, Turnul – Străjer al mănăstirii, numit și TURNUL – EMINESCU, inițiatorul primei Serbări a românilor de pretutindenii și a primului congres al studenților români la Putna, de Ziua Învierii Maicii Domnului – 15 August 1871.

În semn de dragoste pentru Voievodul liric al DACIEI MARI – Mihail Eminescu, Cercul Studentesc Arboreasa din Cernăuți a așezat la Sânul mănăstirii Putna, în anul 1926, celebrul bust al nemuritorului PROFET, operă a renumitul sculptor Oscar Han, spre pururea veghere și cinstire a tuturor românilor din toate vremurile.

Voievodala mănăstire se mai mândrește regal cu Paraclisul mănăstirii, dorința împlinită a mitropolitului Iacob, în 1759, ce poartă la sân 28 de morminte, dintre care 12 cu lespezi funerare, evidențiindu-se mormântul Ctitorului, realizat în marmură de Carrara, pe care scrie: „*Dreptcreinciosului Domn, Io*

Ștefan Voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei, fiul lui Bogdan Voievod, ctitor și ziditor al acestui sfânt lăcaș, care odihnește aici și s-a strămutat la veșnicele lăcașuri în anul șapte mii...luna... și a domnit ani...”

Alături a fost înmormântată și Domna Maria Voichița, soția sa, fiica lui Radu cel Frumos și nepoata neînfricatului Vlad Țepeș, voievozi munteni.

Urmează un turn clopotniță zidit de evlaviosul arhimandrit Dezideriu Cozub în 1882, stareț al mănăstirii, Casa domnească, ridicată prin strădania arhimandritului Iachint Unciuleac între 1982-1988, Crucea de 28 m, ridicată în 2004, pe Dealul Crucii la împlinirea a 500 de ani de la adormirea Marelui Domn Ștefan, jubileu la care am participat alături de întreaga suflare românească și de mentorul meu, profesorul teolog *Gheorghe Constantin, născut în Cotmeana - Argeș.*

Mai la poalele Mănăstirii Putna se află Chilia Sfântului Daniil Sihastru, mentorul și duhovnicul Marelui Ștefan, pustnic căruia genialul poet Andrei Ciurunga i-a închinat o celebră poezie.

În anul 2006, marele eminescolog, profesor, academician Zoe Dumitrescu-Bușulenga a intrat în cinul monahal sub numele de *Maica Benedicta*, fiind înmormântată la Putna, iar în 2016, Sinodul B.O.R., i-a canonizat pe ierarhul Iacob și ucenicii săi, Sf. Cuvioși Sila, Paisie și Natan.

Astăzi prin ocrotirea Bunului Dumnezeu și-a Mântuitorului Hristos, prin iubirea Maicii Domnului – Fecioara Maria, prin purtarea de grijă a ctitorilor Voievodul Ștefan, mitropolitul Iacob Putneanul și pavăza Înțelepciunii – Mihail Eminescu, Mănăstirea se bucură de o pururea Primăvară, înflorită de râvna, dorul și dragostea fără frontiere a Arhimandritului – Stareț **MELCHISEDEC Velnic**, care perpetuează și însuflețește de la prunc până la pragul înțelepciunii o Academie

ortodoxă de renaștere a ROMÂNISMULUI, prin a cărei inimă pulsează întregul așezământ monahal Putna, toate țărmurile moldave, chiar și celelalte din țările valahe, dar și cele două monumente simbol sfințite în 2 Iulie 2018: **CRUCEA UNITĂȚII NEAMULUI ROMÂNESC și PORTALUL MEMORIAL GOLGOTA NEAMULUI – „FÂNTÂNA ALBĂ”.**

Ansamblul a fost sculptat în piatră de Podeni și de Vratza, cuprinzând o poartă monumentală, o troiță de piatră, spații pentru depunerea de flori și aprinderea de lumânări, inscripții cu numele satelor de unde au pornit spre România cei uciși la Fântâna Albă și o cișmea, simbol al vieții care izvorăște din jertfa lor. Poarta este locul de trecere. Troița, crucea este simbolul jertfei, învierii martirilor.

Prin ocrotirea necontenită a Maicii Domnului, prin rugămintea marelui Domn Ștefan cel Sfânt, prin purtarea de grijă a mitropolitului Iacob și prin iubirea Voievodului liric Mihail Eminescu, PUTNA A DEVENIT INIMA ȘI CONȘTIINȚA ROMÂNIEI MARI!

13 Aprilie 2025 + DUMINICA FLORIILOR
Tuturor FLORIILOR dacoromâne într-o binecuvântare
Sărbătorii! În mireasma și cromatica FLORII se
răsfrânge întotdeauna frumusețea FEMEII!

Prof. Dr. GHEORGHE CONSTANTIN
NISTOROIU, Cavaler de Clio

